

X resim
bulunamadı

GÜNEŞ YATIRIMLARI DOĞAL GAZDAN UCUZ OLACAK

Rapora göre, Türkiye'nin toplam elektrik kurulu gücününün 2017 ile 2050 yılları arasında iki katına çıkması öngörülmüyor. Onshore rüzgar (yüzde 25) ve güneş (yüzde 25) enerjisi kurulu güçlerinin payının toplam kurulu gücün yarısına denk gelmesi bekleniyor. Rüzgar ve güneşin kurulu güçteki payı artarken, yatırım maliyetlerindeki düşüşe dikkat çekiliyor. Çalışmada şu bilgilere yer veriliyor: "Büyük ölçekli güneş santrallerinin seviyelendirilmiş elektrik maliyetlerinde 2018 ile 2050 yılları arasında yüzde 77'lik düşüş öngörülmüyor. Aynı dönemde rüzgar enerjisinden üretilen elektriğin seviyelendirilmiş maliyetinin yüzde 56 oranında düşeceği bekleniyor. Aynı zamanda 2020'lerin başından itibaren yeni kurulan güneş ve rüzgar santrallerinin seviyelendirilmiş enerji maliyetlerinin yeni kurulan kömür ve doğal gaz santrallerine oranla daha ucuz olacağı düşünülüyor. Analiz ayrıca, 2023 yılında büyük ölçekli güneş enerjisi santrali yatırımlarının mevcut doğal gaz santrallerinin işletmesinden daha ucuz hale geleceğini öngörüyor."

ENERJİ TALEBİ 30 YILDA İKİ KATINA ÇIKACAK

Raporda; 2017 yılında Türkiye'nin kurulu gücününün yarısından biraz fazlasının fosil yakıtlardan oluştuğuna dikkat çekilirken, 2050 yılında yenilenebilir enerjinin toplam kurulu güçteki payının yüzde 68 seviyesine ulaşabileceği vurgulanıyor. Ayrıca, 2017 ile 2050 yılları arasında büyüyen ekonomi ve nüfus artışı sebebiyle elektrik talebinin günümüze oranla iki katına çıkmasının (yüzde 126 artması) beklendiği belirtiliyor. 2023 itibarıyla elektrik talebindeki artışa rağmen elektrik sektörünün sera gazı emisyonlarının düşebileceğinin altı çiziliyor.

SIFIR EMİSYONLU ELEKTRİK ÜRETİMİNİN PAYI YÜZDE 88

Bununla birlikte raporda 2018 ile 2050 yılları arasındaki yeni kurulu güç yatırımının yaklaşık 276 milyar dolar olabileceği belirtiliyor. Ayrıca üretimde yenilenebilir kaynakların payının artmasıyla Türkiye'nin elektrik sisteminde daha fazla esnekliğe ihtiyaç duyulacağını altı çiziliyor. Doğal gaz santralleri de bu esnekliğe kısmen katkıda bulunabilecek. Bu çalışmadan çıkan sonuçlara göre batarya depolama sistemleri gibi gelişmeler esnekliğin artırılmasında rol oynayacak ve toplam elektriğin yüzde 88'inin sera gazı emisyonuna sebep olmayan kaynaklardan üretilmesine imkan verecek.

Etkinlik kapsamında "Türkiye'nin Uzun Vadeli Enerji Planlaması Nasıl Güçlendirilir ve Yatırım Risklerinin Üstesinden Nasıl Gelir" başlıklı oturum düzenlendi.

Enerji Ticareti Derneği Kurucu Başkanı ve Başkan Vekili Mustafa Karahan

'PİYASADA
KURALINA
GÖRE OYNAMAK
LAZIM'

Enerji Ticareti Derneği Kurucu Başkanı ve Başkan Vekili Mustafa Karahan; "Aslında açıklanan raporda amaç; geleceği tahmin etmekten ziyade, gelecek için bir baz oluşturmak. Çünkü bu gibi araştırmalar ve tahminler daha önce de çok yapıldı. Ama bu tahminler tutacak diye bir kural yok. Tutmasını gerektirecek durumlar da tahmin edilebilecek şeyler değil. Daha önce yapılan çalışmalara da yanlış ya da tutmadı diyemeyiz. Aslında bu durum bizi çok önemli bir regülasyon ortamında bıraktı. Bizim temel problemimiz 'piyasa modeli'. En önemli başlık da 'fiyat'. Bundan daha önemli bir başlığımız yok bizim. Arz fazlası olduğunu herkes biliyor. Peki niye hala rüzgar ve güneş yatırımı yapılıyor? Fiyat garantisi olmadan yatırım yapılmaz. İşin ekonomik mantığı olmadan yatırımdan bahsetmemek lazım. O yüzden

belki hiç yatırım olmaması lazım. Demek ki biz bu fiyat mekanizmasıyla ilgili bir yerde yanlış yapıyoruz. Olayın EPIAŞ tarafıyla da ilgisi yok. Buradaki bizim temel mekanizma sorunumuz piyasadaki modelin mekanizmasıyla ilgili. Burada devletin olması falan da problem değil. Mekanizmaların çok güzel işlediği devlet şirketleri var. Önemli olan devlet şirketi de olsa, özel şirket de olsa piyasada kuralına göre oynamak gibi bir durum olması lazım. Bunu çözmeden bizim finansman işini çözmek, yeni yatırımlar düşünmek gibi hedeflerimizin olmaması lazım. Ayrıca bizim talep büyüme tarafında en kullanmamız gereken verimlilik ve biz maalesef bunu kullanmıyoruz. Zaten talep tarafı tamamen oyunun dışında. Yenilenebilir de işin çok kozmetik tarafı olarak kalıyor maalesef" şeklinde konuştu.

Borusan EnBW Genel Müdürü Mehmet Acarla

'İHALE YAPMAK
DEĞİL, NE
KADARIN
YATIRIMA
DÖNÜŞTÜĞÜ
ÖNEMLİ'

Borusan EnBW Genel Müdürü Mehmet Acarla; "Bu rapor çok önemli bir çalışma. Düşük karbon ekonomisine geçiş de, iklim değişikliğiyle savaşın sonucu olarak tüm dünyada yenilenebilir enerjinin yükselişi var. Fiyatların, maliyetlerin düşüşü, verimliliklerin artışı, yeni teknolojilerin devreye girmesi bunu kaçınılmaz kıyor. Bütün ülke ekonomilerinde teşvikten uzak, piyasa mekanizmaları içinde çalışacak, yenilenebilir kaynaklara dayalı enerji üretimine doğru gidiliyor. Türkiye açısından bakarsak da ilk oturumda paylaşılan SHURA'nın raporunda da belirtildiği üzere bu kaçınılmaz gelişime giderken belli öncelikleri Türkiye'nin de koyması gerekiyor. Her şeyden önce strateji ve politikaları koyması gerekiyor. Türkiye'nin stratejisi yok değil, var. Mesela 2026 yılına kadar 10'ar bin MW güneş ve rüzgar düşüncesi var. Fakat uzun vadeli politikalar pek belli değil. Özellikle Avrupa ülkelerinde 2030-2050

senelerine dair hedefler var; düşük karbon ekonomisinin nasıl gelişeceği, o yıllarda nelerin yapılacağı, nelerin belirlenen kapasitelerin üzerine çıkarılacağı açıklanıyor. Zaman içerisinde bu durum değişebilir ama yine de bu açıklamalar bir öngörülebilirlik sağlıyor. Türkiye'de küçük yatırımcıların nasıl yer bulabileceğine dair bir model yok. Şunu söylemek gerekirse biz çok iyi ihaleler yapıyoruz. Muazzam rakamlar oluşuyor ihalelerde. Tabi bu güzel de sonra ne olduğu önemli. TÜREB'in en son yayınladığı raporda da belirtilmiş 5 bin 500 MW ihale yapılmış ve bugüne kadar yalnızca 2 bin MW'ı devreye girmiş. Yani ihaleyi yapmışız ama yatırım konusunda yetersiz kalmışız. Son yıllarda YEKA ihalesinde çok başarılı iletiriyoruz ama önemli olan yatırıma dönüştürmemiz. Sonuç olarak önemli olan ihale yapmak değil, ne kadarını yatırıma dönüştürdüğümüz" dedi.

Limak Enerji Grubu CEO'su Birol Ergüven

'ARZDA SÜREKLİ BİR ARTIŞ VAR AMA TALEP ARTMIYOR'

Limak Enerji Grubu CEO'su Birol Ergüven; "Biz piyasanın birçok tarafında aktif bir şirketiz. Dolayısıyla tüm riskleri görmeye de daha yakınız. Bu piyasa yapısı içinde, bundan 3-5 sene öncesine baktığımızda, son 5 senenin, gelecek 5 seneden çok daha faklı olduğunu görüyoruz. Çünkü enerji piyasası, özellikle elektrik tarafı halkın en temel ihtiyacı haline gelmiş olması ister istemez tüm

politikalara da yansıyor. Bu kaygılar ortada ve kaygılar da politikaları etkiliyor. Piyasa uzun süredir Türkiye'de kurulmaya çalışılan liberal piyasa yapısından biraz farklı bir yöne doğru esnedi. Haliyle gelecek senelerde tam olarak nereye gideceğimizi net şekilde öngöremiyoruz. Ama şunu tahmin ediyoruz; daha fazla liberal piyasa uygulamalarının olduğu bir yapı sanki belirli bir süre için dondurulmuş gibi.

Şu an piyasada özellikle bu şekilde, zamanında TEİAŞ'ın da yapmış olduğu talep tahminlerindeki gibi bir talep artışı olmaması nedeniyle sektör problemleri. Bu problem de şu şekilde oluyor; arzda sürekli bir artış var ama talep artmıyor ve fiyatlar düşüyor. Hem politika yapıpalar, hem özel sektör, hem de finans kuruluşları mevcut durumu nasıl yaşatabileceğine kafa yormalıdır" şeklinde ifadelerde bulundu.